

Aan de gemeenteraad

Datum : 2 april 2020
Zaaknummer : -
Contactpersoon : Mark Lauriks
Telefoonnummer : 06 23 91 68 85

Onderwerp: voortgang crisismaatregelen tegen coronavirus (3)

Geachte raadsleden,

Met deze brief ontvangt u de derde update over de voortgang van de crisismaatregelen tegen het coronavirus. Wij willen graag beginnen met ons medeleven te betuigen aan de nabestaanden en de zieken, onze dank aan de zorgprofessionals en bovendien onze waardering voor al die Arnhemmers die elkaar blijven steunen tijdens deze crisis. Onze steun voor de ouderen en hun verzorgers is namens onze gemeente deze week per brief bezorgd aan het personeel van Ziekenhuis Rijnstate, en per kaart aan de ouderen in onze Arnhemse verpleeghuizen.

1. Geneeskundige zorg en handhaving noodverordening

Geneeskundige zorg

De druk op de ziekenhuizen in de regio, inclusief Rijnstate, blijft groot als gevolg van een toenemend aantal patiënten op de IC en de Spoed Eisende Hulp. Maar Rijnstate is 'in control'. Locatie Mooi-Land (gemeente Renkum) van zorgorganisatie Vilente is ingericht en voorbereid als Corona Care Centrum. Deze capaciteitsuitbreiding maakt verblijf en zorg mogelijk voor patiënten uit de ziekenhuizen in onze Veiligheidsregio. Het gaat dan om mensen die vanuit hun thuissituatie door de huisartsen of de wijkverpleging worden doorgestuurd. De samenwerkende partijen hopen hiermee de doorstroming van patiënten uit het ziekenhuis te bevorderen en de instroom van patiënten in het ziekenhuis te beperken.

Sinds 1 april is een tijdelijke helikopterlandingsplaats ingericht bij Rijnstate. Door de coronacrisis moeten snel patiënten tussen ziekenhuizen vervoerd kunnen worden en dit kan nu ook bij Rijnstate, met een traumahelikopter. Ook de artsen die als begeleider meegaan met de patiënten zijn hierdoor minder tijd kwijt.

Handhaving noodverordening

Dinsdagavond heeft het kabinet aangekondigd dat de al bestaande maatregelen verlengd worden tot en met 28 april. We zien dat vrijwel alle Arnhemmers de adviezen van het RIVM en de voorschriften uit de nieuwste noodverordening steunen en opvolgen. Niettemin zien we dat soms de afstandsregel

Datum : 2 april 2020
Zaaknummer :
Pagina : 2

overtreden wordt, op specifieke plekken in de stad, vooral bij mooi weer. Gelet op het gezondheidsbelang blijven wij actief handhaven. Dit weekend zijn voor het eerst boetes verstrekt op grond van de nieuwe noodverordening, die de voorzitter van de veiligheidsregio ook de bevoegdheid geeft om zo nodig gebieden af te sluiten.

Binnen Arnhem zijn we verschillende capaciteiten aan het bundelen, zodat we actueel en met voldoende menskracht naleving en handhaving goed kunnen vormgeven. Er is extra capaciteit toegevoegd en er wordt gericht via een stadsbrede aanpak opgetreden, mede mogelijk door de extra inspanningen van onder andere de ODRA en van Connexxion; die net als wij het cruciale belang van samenwerking begrijpen.

2. Kinderen, onderwijs en opvang

Op dit moment zitten er gemiddeld ongeveer 450 kinderen per dag op de noodopvang op school of op de kinderopvang. Ook na 6 april vindt de noodopvang voor kinderen zoveel mogelijk in een vertrouwde omgeving plaats, op hun eigen school of kinderopvang. Onderwijs biedt naast de noodopvang ook onderwijs op afstand aan de kinderen die thuis zitten. Om dit de komende weken goed te kunnen borgen - de noodopvang en onderwijs op afstand - werken we samen met het onderwijs en de door de gemeente Arnhem gesubsidieerde partners aan een invalpool. Hierin komen dan mensen die een bevoegd docent kunnen ondersteunen bij de noodopvang op school. Deze ondersteuning wordt ingezet als de school bijvoorbeeld de noodopvang tijdelijk niet kan bolwerken door uitval van docenten.

Nu leren op afstand extra van belang is geworden, is het belangrijk dat ieder kind daarvoor over de juiste faciliteiten beschikt. Het college gaat daarom in samenwerking met Stichting Leergeld over tot de aanschaf van een aantal laptops voor kinderen in arme gezinnen. Hiermee voorkomen we dat leer- en ontwikkelachterstanden onnodig hoog oplopen.

3. Ondernemers, (culturele) instellingen en werkgelegenheid

Vorige week informeerden wij u over de tijdelijke extra financiële ondersteuning voor in Arnhem gevestigde zelfstandige ondernemers (met en zonder personeel). Vooruitlopend op de regeling voor zelfstandige ondernemers kunnen zij in Arnhem vanaf donderdag 26 maart aanvragen indienen en vooral ook melden wanneer situaties dermate urgent zijn dat een voorschot noodzakelijk is. Wij kozen er bewust voor de regeling voor deze urgente gevallen alvast open te stellen, omdat wij begrijpen dat voor uiteenlopende ondernemers de financiële situatie niet meer houdbaar is vol te houden, gezien de vaste betalingen aan het einde van de maand.

Enkele indrukken van cijfers: wij ontvingen tot nu toe ongeveer 2.700 aanvragen (waarvan ongeveer 2000 uit Arnhem - we voeren de regeling ook uit voor de gemeenten Lingewaard en Overbetuwe), en de eerste voorschotbetalingen zijn gedaan. Niet allen zijn urgent, vaak blijkt het eigen vermogen van ondernemers gelukkig voorsnog voldoende. Aanvragen komen uit diverse sectoren, heel vaak uit de

Datum : 2 april 2020
Zaaknummer :
Pagina : 3

persoonlijke dienstverlening, maar ook uit de horeca en detailhandel. Wij zetten alles op alles om de aanvragen zo snel mogelijk af te handelen, daarvoor is ook extra ondersteuning per mail (ondernemen@arnhem.nl) en telefonische bereikbaarheid ingezet om de eerste lijn voor informatievoorziening (Klantenservice en Bureau Zelfstandigen) te ontlasten en ondernemers gericht te helpen. Toezegging vanuit het Rijk is dat een aanvrager binnen een maand helderheid heeft. De regeling werkt met terugwerkende kracht tot 1 maart.

Eerder is al de mogelijkheid gekomen om uitstel van de gemeentelijke belastingen aan te vragen. Tot nu toe zijn daarvoor 371 aanvragen binnengekomen.

Het college houdt nauw contact met diverse ondernemersorganisaties. Er is wekelijks contact met besturen zoals Koninklijke Horeca Nederland, Stichting Ondernemers Fonds Arnhem, Vereniging Eigenaren Centrum Arnhem, Ondernemers Kontakt Arnhem, Platform Binnenstad Arnhem, maar ook met bijvoorbeeld Vitesse en Papendal.

Verder zijn we wekelijks in contact met de sportverenigingen en doen op dit moment via de Arnhemse Sport Federatie een evaluatie bij de sportverenigingen. Ook zijn er verenigingen die gebruik maken van het uitstel van gemeentelijke belastingen. Voor alle maatregelen kunt u de website van het Sportbedrijf raadplegen: <https://www.sportinarnhem.nl/>.

Culturele en creatieve sector

Vrijdag 27 maart heeft het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) een maatregelenpakket voor de cultuursector aangekondigd. Samen met vertegenwoordigers uit de cultuur- en creatieve sector, rijkscultuurfondsen, gemeenten en provincies is gekeken naar een passend pakket dat tegemoetkomt aan de noden, bijvoorbeeld op het gebied van huur en subsidies. Momenteel wordt er door OCW in samenwerking met het ministerie van Economische Zaken en het ministerie van Volksgezondheid gekeken hoe de terugbetaling van gekochte kaartjes in de cultuur- en evenementensector vormgegeven kan worden.

4. Werk en inkomensondersteuning

Beroep op ondersteuning vanuit de Participatiewet

In de afgelopen weken zien wij het aantal aanvragen van bijstand in het kader van de Participatiewet toenemen. Gemiddeld genomen is het aantal intakes in de afgelopen week bijna 50 procent meer dan in voorafgaande periode. Ofschoon het nog niet exact helder is tot hoeveel toekenningen dit leidt, is dit een fors aantal. Ook voor deze toename passen wij, met alle beperkingen waarin ook onze organisatie zich bevindt, de uitvoering aan. Een aantal zaken valt op:

- Het gaat om relatief veel jongeren (verlies van seizoensarbeid, sluiting horeca).
- Het gaat verder vooral om Arnhemmers die zijn ontslagen of op nul-uren contract geplaatst zijn door hun werkgever, terwijl het kabinet werkgevers oproept om werknemers zoveel mogelijk in

Datum : 2 april 2020
Zaaknummer :
Pagina : 4

dienst te houden voor het aantal uren dat zij werken en gebruik te maken van geboden tijdelijke noodmaatregelen.

Specifieke aandacht voor jongeren

De toename van het aantal jongeren dat zich meldt, heeft onze bijzondere aandacht. Temeer omdat de Participatiewet ons verplicht voor jongeren een zoektijd te hanteren: zij moeten eerst gedurende 4 weken op zoek naar werk of zich inspinnen terug naar school te gaan, alvorens zij een aanvraag bijstand in kunnen dienen. Wij zijn blij dat de staatssecretaris, mede na aandringen van diverse steden, afgelopen vrijdag heeft besloten de zoektijd voor jongeren tot 1 juni niet toe te passen, nu de scholen gesloten zijn en werkgevers niet werven.

5. Zorg en ondersteuning

Kwetsbare gezinnen en kinderen

Het is belangrijk dat kwetsbare gezinnen en kinderen de juiste hulp ontvangen, ook in tijden van corona. In deze tijd brengen gezinnen veel tijd samen door en kan de druk oplopen. Daarom is speciale aandacht voor gezinnen met problematiek, in het bijzonder voor de kwetsbare kinderen. Het college heeft afspraken gemaakt met jeugdzorgaanbieders, onderwijs, kinderopvang, wijkteams, jeugdbescherming en Veilig Thuis en heeft de volgende maatregelen genomen:

- Veilig Thuis is beschikbaar als meld- en adviespunt huiselijk geweld en kindermishandeling. Veilig Thuis maakt na de melding een inschatting van de veiligheid in het gezin en schakelt met het sociale wijkteam. Het sociale wijkteam gaat indien nodig op huisbezoek en schakelt met zorgaanbieders om passende interventies in te zetten.
- Jeugdzorgaanbieders zetten hulpverlening zo veel mogelijk telefonisch of via beeldbellen voort. Als dit voor de veiligheid nodig is, wordt op basis van het contact via telefoon of beeldbellen, een huisbezoek verricht door de hulpverlener om de situatie ter plekke in te schatten. Vervolgens besluiten Veilig Thuis en het sociale wijkteam zo nodig extra zorg- of ondersteuning in te zetten.
- De eerder vermelde afspraken met het onderwijs en de kinderopvang, voor kinderen met een onveilige thuissituatie dienen escalatie te voorkomen. De afspraken voor noodopvang en onderwijs op school of op de kinderopvang verlopen via de sociale wijkteams, als het centrale schakelpunt tussen jeugdzorgaanbieders, onderwijs, kinderopvang, jeugdbescherming en Veilig Thuis. Ook kunnen de wijkteams direct extra zorg of ondersteuning inzetten, als de veiligheid van het kind hierom vraagt.

Mantelzorgondersteuning

We delen de zorgen van mantelzorgers en doen er alles aan om goed te ondersteunen in deze tijd. Ondersteuningspunt Mantelzorg en Vrijwillige Thuishulp Arnhem (MVT) biedt zoals altijd mantelzorgers een luisterend oor en handvatten om met de situatie om te gaan. Daarnaast biedt zij vrijwillige hulp aan, voor zover dat kan binnen de RIVM-richtlijnen. Dat kan nu ook via Voorelkaararnhem.nl. MVT heeft het initiatief genomen om persoonlijk contact op te nemen met de Arnhemse mantelzorgers die bij MVT

Datum : 2 april 2020
Zaaknummer :
Pagina : 5

bekend zijn. Voor een luisterend oor, om te inventariseren waar mantelzorgers in deze tijd behoefte aan hebben en of zij knelpunten ervaren in de zorgverlening.

Het sociaal wijkteam pakt hierin ook een rol. Wijkcoaches zijn extra alert op mogelijke overbelasting van mantelzorgers. Inwoners waar mogelijk sprake is van overbelasting worden proactief gebeld en er wordt op signalen gehandeld. Ook intensiveren wijkcoaches het contact met alle hulpverleners die bij de inwoner betrokken zijn, zoals bij ouderen de wijkverpleegkundige en de casemanager dementie. Ook de dagbestedingsorganisaties hebben (nu de dagbesteding is gestopt) telefonisch contact met inwoners en zij bedenken vaak creatieve manieren om inwoners en hun mantelzorgers toch te kunnen ondersteunen.

Financiering sociaal domein

Op 25 maart hebben Rijk en VNG de afspraken over de continuïteit van de financiering van het sociaal domein gepubliceerd op <https://vng.nl/nieuws/afspraken-met-rijk-over-continuïteit-financiering-sd>.

Deze afspraken vragen op korte termijn om nadere concretisering. Wat al wel duidelijk is:

- De zorg of ondersteuning die een partij op dit moment levert, kan gewoon gedeclareerd worden.
- Als een partij creatieve en alternatieve manieren bedenkt om de zorg (op afstand) voor onze kwetsbare inwoners voort te zetten, kan ook dat gedeclareerd worden bij de gemeente. Wij waarderen de creatieve oplossingen die gevonden worden om kwetsbare inwoners te blijven ondersteunen tijdens deze crisis.
- Binnenkort wordt duidelijk hoe een partij in aanmerking komt voor financiering van de niet geleverde zorg.

Dak- en thuislozen

Opvangvoorzieningen voor dak- en thuislozen blijven allemaal open en vooralsnog zijn er voldoende plekken. Hierbij wordt rekening gehouden met 1,5 meter afstand. We hebben de opvang nu ook uitgebreid om de RIVM-richtlijnen goed te kunnen blijven naleven. Ook zijn voorzieningen getroffen voor wanneer er daklozen ziek worden, zodat zieke en niet zieke daklozen dan op aparte locaties kunnen worden opgevangen. Naast de bestaande locaties aan de Remisestraat, het Jonahuis en het Stoelenproject, zijn er nu extra opvanglocaties in Arnhem, Huissen, Nijmegen en Lunteren geregeld. Eén van die extra locaties is een cruiseschip van het Arnhemse Select Cruise Voyages.

Overdag is door de coronamaatregelen veel horeca en andere (inloop)plekken gesloten waar dak- en thuislozen eerst bijvoorbeeld een kopje koffie gingen drinken. Het Kruispunt verzorgt in samenwerking met SWOA lunches en warme maaltijden voor daklozen. De soepfiets van het Leger des Heils rijdt één maal per week met koffie en broodjes in plaats van soep. Het Stoelenproject verzorgt tijdens Corona-crisis op zondagen warme maaltijden voor daklozen en opent dan om 18:00 uur. De openingstijden van het Stoelenproject zijn verruimd: de nachtopvang is dagelijks geopend van 20:00 uur tot 10:00 uur.

Datum : 2 april 2020
Zaaknummer :
Pagina : 6

6. Overige

Huisuitzettingen

Tijdens de crisisperiode vinden geen huisuitzettingen plaats. De Arnhemse corporaties hebben dat afgesproken en nu heeft ook de Rijksoverheid heeft afspraken gemaakt met Aedes (waar de Arnhemse corporaties lid van zijn), IVBN (beleggers), Vastgoed Belang (waar de Arnhemse Verhuurders Vereniging AVV lid van is) en Kences (verhuurder van studentenhuisvesting), de koepels van verhuurders van woningen en met steun van de Woonbond en de LSVb. Daarnaast hebben de bovenstaande verhurende partijen toegezegd 'zich maximaal binnen hun mogelijkheden' in te spannen om maatwerkoplossingen te vinden voor huurders die in de betalingsproblemen zijn gekomen door het coronavirus. De gemeente Arnhem is hierover in gesprek met de corporaties en de AVV.

Ten slotte

U leest in deze brief hoe contacten geïntensiveerd worden, activiteiten versneld en maatregelen geconcretiseerd. De uitvoering van een aantal Rijksregelingen gaat de komende periode veel tijd en inzet vergen, ook doordat dit een kwestie van een lange adem wordt. Wat de gevolgen van de coronacrisis op langere termijn zullen zijn, gaat het college de komende weken zoveel mogelijk inzichtelijk maken.

Wij danken u voor uw betrokkenheid en inzet.

We hopen dat u en uw naasten in goede gezondheid zijn en blijven.

Hoogachtend,

het college van burgemeester en wethouders van Arnhem,
de secretaris, de burgemeester,